

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти застосування заходів забезпечення кримінального провадження»

Кафедра кримінального процесу

Статус дисципліни	вибіркова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Форми здобуття вищої освіти	денна
Мова викладання	українська
Навчальний рік	2024/2025
Форма підсумкового контролю	залік

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання
Посада
профайл викладача

Хабло Оксана Юріївна

к.ю.н., доцент
завідувач кафедри кримінального процесу
<https://orcid.org/0000-0003-3923-275X>

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання
Посада
профайл викладача

Терещенко Юлія Василівна

к.ю.н., доцент
професор кафедри кримінального процесу
<https://orcid.org/0000-0002-5353-0887>

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання
Посада
профайл викладача

Іваницький Сергій Олександрович

д.ю.н., доцент
професор кафедри кримінального процесу
<https://orcid.org/0000-0002-8426-100X>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

вн. тел. 15-47
Krum.proces@ukr.net.
<https://asu.naiu.kiev.ua./self/timeTable>
Очні:
(відповідно до окремого графіка кафедри)
Он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=2569>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти застосування заходів забезпечення кримінального провадження» є поглиблене вивчення кримінального процесуального законодавства, практики Європейського суду з прав людини щодо визначення підстав та порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження, вироблення навиків самостійного критичного аналізу кримінального процесуального закону та практики його застосування, формулювання шляхів вирішення проблемних питань застосування норм кримінального процесуального законодавства.</p> <p>Засвоєння цієї навчальної дисципліни дозволить більш глибоко усвідомити завдання кримінального провадження в цілому та навчитися розв'язувати проблеми, що виникають при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.</p>
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 6 годин, практичні заняття – 8 годин, семінарські заняття – 16 годин, самостійна робота – 60 годин)
Форми та методи навчання	<p>Аудиторна робота (в т.ч. он-лайн): лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні і семінарські заняття (індивідуальні або групові опитування; дискусія, аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту); розбір документації; тестування; підготовка реферату; індивідуальна або групова презентація.</p> <p>Самостійна робота: ознайомлення з положеннями нормативно-правових актів; вирішення практичних задач; підготовка рефератів (доповідей).</p>
Поточний контроль	<p>Оцінювання здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 (незадовільно) потребує перескладання.</p> <p>Самостійна робота оцінюється окремо.</p> <p>Остаточний бал поточного контролю визначається як сума всіх отриманих балів розділена на кількість отриманих балів (при цьому «2» та «н» не враховуються) та помножена на коефіцієнт 12.</p> <p>Максимальна кількість балів – 60.</p> <p>При наявності трьох невідпрацьованих пропусків або негативних балів здобувач до підсумкового контролю не допускається.</p>
Підсумковий контроль	<p>Оцінювання здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань теоретичної частини та встановлення умінь та навичок з практичної частини.</p> <p>Максимальна кількість балів – 40.</p>
Пререквізити (Prerequisite)	До переліку попередньо прослуханих навчальних дисциплін відносяться: «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості», «Докази та доказування у провадженнях про кримінальні правопорушення», «Взаємодія органів досудового розслідування з оперативними підрозділами та іншими правоохоронними органами під час протидії

кримінальним правопорушенням», «Докази та доказування щодо кримінальних правопорушень у фінансово-господарській діяльності».

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
Програмні результати навчання («hard skills»)**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності 081 Право	081 Право
– РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права;	1. <i>Інтегральна компетентність:</i> здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.
– РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу;	2. <i>Загальні компетентності:</i> – ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення; – ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.
– РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.	3. <i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i> – СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності; – СК 3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні; – СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти магістра повинні:

знати:

- систему заходів забезпечення кримінального провадження, мету та підстави їх застосування, зміни чи скасування;
- міжнародні стандарти охорони прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження, до яких застосовано заходи забезпечення кримінального провадження чи запобіжні заходи;
- порядок застосування, зміни чи скасування заходів забезпечення кримінального провадження, запобіжних заходів, затримання особи з урахуванням практики Європейського суду з прав людини;
- проблеми вдосконалення нормативного регулювання підстав і порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження, запобіжних заходів, затримання особи з урахуванням практики Європейського суду з прав людини;

вміти:

- збирати, опрацювати та критично аналізувати нормативні акти, практику Європейського суду з прав людини щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження, запобіжних заходів, затримання особи;
- аналізувати правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження, запобіжних заходів та затримання особи;
- самостійно вивчати та ефективно використовувати рішення Європейського суду з прав людини, міжнародні договори, КПК України, Закони України та інші нормативно-правові акти,

що регламентують порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження, запобіжних заходів та затримання особи;

– формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, відстоювати свою позицію щодо порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження, запобіжних заходів та затримання особи;

отримати навички:

– самостійного опрацювання законів України, інших нормативно-правових актів, що регламентують міжнародні стандарти застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

– правильного тлумачення практики Європейського суду з прав людини, виокремлення його правових позицій та застосування їх при прийнятті рішень під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

– застосування заходів забезпечення кримінального провадження з урахуванням міжнародних стандартів;

– застосовування сучасних методів дослідження й аналізу проблемних питань, що виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Перелік компетенцій, розвитку яких сприяє вивчення даної навчальної дисципліни («soft skills»):

– властивість приймати рішення та вирішувати проблеми;

– зрозуміло формувати думки (повідомлення, доповідні записки тощо);

– толерантне спілкування;

– взаємодія з різними типами людей;

– враховувати культурні та міжнаціональні особливості;

– чітко планувати та керувати часом.

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
<p>Тема 1. Заходи забезпечення кримінального провадження та міжнародні стандарти їх застосування</p>	<p><i>Лекція (2 год): он-лайн.</i> <i>Питання до семінарського заняття (6 год):</i> <i>Семінарське заняття 1.1:</i> 1. Система заходів забезпечення кримінального провадження та міжнародні стандарти їх застосування. 2. Проблемні питання здійснення виклику слідчим, дізнавачем, прокурором чи судом. 3. Підстави та порядок застосування приводу у кримінальному провадженні. <i>Семінарське заняття 1.2:</i> 1. Накладення грошового стягнення як захід кримінально-процесуальної відповідальності. 2. Підстави та порядок застосування тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. 3. Підстави та процесуальна форма застосування відсторонення від посади та тимчасового відсторонення судді від здійснення</p>	<p><i>Завдання для самостійної роботи</i> <i>I. Тестові завдання:</i> 1. До заходів забезпечення кримінального провадження належить: 1) слідчий експеримент 2) проникнення до житла чи іншого володіння особи 3) арешт майна 4) впізнання у режимі відеоконференції 2. До заходів забезпечення кримінального провадження НЕ належить: 1) тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом 2) тимчасове вилучення майна 3) затримання особи 4) огляд 3. У разі тимчасової відсутності особи за місцем проживання повістка для передачі їй під розписку може бути вручена: 1) дорослому члену сім'ї особи чи іншій особі, яка з нею проживає 2) житлово-експлуатаційній організації за місцем проживання особи 3) адміністрації за місцем роботи особи 4) всі відповіді вірні</p>

<p>правосуддя.</p> <p>Семінарське заняття 1.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні стандарти обмеження майнових прав осіб у кримінальному провадженні. 2. Тимчасовий доступ до речей і документів та проблемні питання його здійснення. 3. Тимчасове вилучення майна у кримінальному провадженні. 4. Арешт майна у кримінальному провадженні. <p>Завдання для практичного заняття (2 год):</p> <p>Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти магістра ознайомлюються із запропонованими рішеннями ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>I. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ у справі «Лазаренко та інші проти України» (Заява № 70329/12) від 27 червня 2017 року та визначте, що таке «відслідковане» поштове відправлення.</p> <p>II. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ у справі «Седлецька проти України» (Заява № 42634/18) від 01 квітня 2021 року (остаточне від 01/07/2021) та визначте:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обставини справи за такою схемою: <ul style="list-style-type: none"> – події, що передували справі; – розслідування стверджуваної неправомірної поведінки; – клопотання ГПУ про доступ до інформації щодо вхідних і вихідних з'єднань з телефону заявниці та подальші події. 2. Визначте процедуру розгляду справи у судах України. 3. Якими національними та міжнародними нормативно-правовими документами регламентується питання доступу до речей та документів? Зокрема і до журналістських джерел інформації? 4. На що скаржилася заявниця? 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Особа має отримати повістку про виклик не пізніше: <ol style="list-style-type: none"> 1) ніж за три дні до дня, коли вона зобов'язана прийти за викликом 2) ніж п'ять днів до дня, коли вона зобов'язана прийти за викликом 3) семи днів до дня, коли вона зобов'язана прийти за викликом 4) десять днів 5. Належним підтвердженням отримання особою повістки про виклик є: <ol style="list-style-type: none"> 1) розпис особи про отримання повістки 2) розпис про бажання отримати повістку 3) розпис нотаріуса 4) розпис особи про прибуття для отримання повістки 6. Поважними причинами неприбуття особи на виклик є: <ol style="list-style-type: none"> 1) відсутність вільного часу 2) тяжка хвороба 3) наявність втомив після роботи 4) небажання особи 7. Ухвала про здійснення приводу оголошується: <ol style="list-style-type: none"> 1) особі, до якої він застосовується 2) близьким родичам підозрюваного 3) близьким родичам потерпілого 4) близьким родичам свідка 8. Привід свідка може бути застосований до: <ol style="list-style-type: none"> 1) співробітника поліції 2) вагітної жінки 3) інвалідів першої або другої групи 4) особи, яка одноосібно виховує дітей віком до шести років або дітей-інвалідів 9. У разі неможливості здійснення приводу у кримінальному провадженні особа, яка виконує ухвалу про здійснення приводу, повертає її до суду з: <ol style="list-style-type: none"> 1) письмовим поясненням причин невиконання 2) протоколом про неможливість виконання ухвали 3) повісткою про виклик 4) клопотанням про продовження строку виконання ухвали про здійснення приводу 10. Чи може бути накладене грошове стягнення на представника юридичної особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження, якщо він викликаний у встановленому в КПК порядку? <ol style="list-style-type: none"> 1) так, якщо він не з'явився без поважних причин або не повідомив про причини свого неприбуття 2) так, але лише якщо він два або більше разів
---	---

<p>5. Визначте доводи сторін.</p> <p>6. Чи було порушено у цій справі статтю 10 Конвенції?</p> <p>7. Проаналізуйте оцінку суду за такими критеріями: – чи мало місце втручання у свободу вираження поглядів заявниці? – чи було втручання виправданим? – чи існувала «законна мета» втручання? – чи було втручання «встановлено законом»? – чи було втручання «необхідним у демократичному суспільстві»? – чи є достатніми підстави для втручання у права заявниці за статтею 10 Конвенції (з урахуванням стандарту втручання є пропорційним і відповідає нагальній суспільній потребі)?</p> <p>8. На підставі чого ЄСПЛ дійшов висновку, що наданий національними судами дозвіл на доступ до даних не був виправданий «першочерговою вимогою в інтересах суспільства» та необхідний у демократичному суспільстві?</p> <p>9. Чи було порушено у цій справі статтю 13 Конвенції?</p> <p>10. Яку суму в якості відшкодування моральної шкоди отримала заявниця?</p>	<p>не з'явився без поважних причин</p> <p>3) так, але лише у кримінальному провадженні за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину</p> <p>4) не може в будь-якому випадку</p> <p>11. Тимчасово вилученим під час досудового розслідування може бути документ, який посвідчує користування таким спеціальним правом:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) право на зайняття адвокатської діяльності 2) право на зайняття викладацької діяльності 3) право на здійснення підприємницької діяльності 4) право на здійснення наукової діяльності <p>12. Ким вирішується питання про відсторонення від посади осіб, що призначаються Президентом України?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) прокурором Спеціалізованої антикорупційної прокуратури 2) Директором Національного антикорупційного бюро України 3) Генеральним прокурором або його заступником 4) Президентом України <p>13. Звернутися до слідчого судді із клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів можуть:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сторона обвинувачення 2) сторона захисту 3) сторони кримінального провадження 4) обидві сторони кримінального провадження та потерпілий <p>14. Строк дії ухвали про тимчасовий доступ до речей і документів з дня її постановлення не може перевищувати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 10 днів 2) одного місяця 3) двох місяців 4) строку, визначеного в ухвалі слідчого судді <p>15. Під час здійснення тимчасового доступу до речей і документів особі, яка зазначена в ухвалі слідчого судді як володілець речей і документів, мають бути вручені:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) копія ухвали слідчого судді та протокол із зазначенням речей і документів, які були вилучені 2) копія ухвали слідчого судді та розписка із зазначенням речей і документів, які були вилучені 3) опис речей і документів, які були вилучені на виконання ухвали слідчого судді 4) копія ухвали слідчого судді та опис речей і
---	---

		<p>оригіналів або копій документів, які були вилучені на виконання ухвали слідчого судді, суду</p> <p>16. У разі невиконання ухвали про тимчасовий доступ до речей і документів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) про цей факт письмово повідомляється слідчий суддя, який постановляв ухвалу 2) сторона кримінального провадження звертається з клопотанням про проведення тимчасового доступу до речей і документів у примусовому порядку 3) сторона кримінального провадження здійснює тимчасовий доступ до речей і документів у примусовому порядку 4) сторона кримінального провадження звертається до слідчого судді з клопотанням про проведення обшуку <p>17. Відповідно до вимог КПК України, тимчасове вилучення майна можливе під час проведення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) затримання особи, обшуку, огляду 2) будь-якої процесуальної дії 3) лише слідчих (розшукових) дій 4) як слідчих (розшукових), так і негласних слідчих (розшукових) дій <p>18. Тимчасове вилучення майна здійснюють до вирішення питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) про можливість його використання у кримінальному провадженні 2) про його пред'явлення для впізнання 3) про його арешт або повернення 4) про призначення експертиз <p>19. Клопотання слідчого про арешт тимчасово вилученого майна повинно бути подано:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) не пізніше наступного робочого дня після вилучення майна 2) негайно після вилучення майна 3) невідкладно після вилучення майна 4) не пізніше трьох днів після вилучення майна <p>20. Що НЕ Є метою арешту майна на стадії досудового розслідування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) збереження речових доказів 2) відшкодування шкоди, завданої внаслідок кримінального правопорушення 3) забезпечення можливості проведення експертизи 4) спеціальна конфіскація <p>21. У якому кримінальному провадженні і з якою метою може бути застосовано попередній арешт майна?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) у будь-якому кримінальному провадженні з метою забезпечення можливої конфіскації чи
--	--	--

		<p>спеціальної конфіскації майна</p> <p>2) у кримінальному провадженні щодо злочинів середньої тяжкості з метою забезпечення можливої конфіскації чи спеціальної конфіскації майна</p> <p>3) у невідкладних випадках і виключно з метою збереження речових доказів або забезпечення можливої конфіскації чи спеціальної конфіскації майна у кримінальному провадженні щодо тяжкого чи особливо тяжкого злочину</p> <p>4) такий захід не передбачено КПК України</p> <p>22. Ухвала слідчого судді про арешт майна виконується слідчим:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) негайно 2) невідкладно 3) на першу про те вимогу 4) протягом наступного робочого дня <p><i>II. Проаналізуйте судові рішення про застосування заходів забезпечення кримінального провадження та визначте підстави їх застосування.</i></p>
<p>Тема 2. Застосування запобіжних заходів з урахуванням практики Європейського суду з прав людини</p>	<p><i>Лекція (2 год): он-лайн.</i> <i>Питання до семінарського заняття (6 год.):</i> Семінарське заняття 2.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запобіжні заходи у кримінальному провадженні та стандарти практики Європейського суду з прав людини щодо їх застосування. 2. Обґрунтована підозра як підстава застосування запобіжного заходу. 3. Наявність ризиків як підстава застосування запобіжного заходу. 4. Загальний порядок застосування запобіжного заходу. 5. Кримінальна процесуальна форма зміни чи скасування запобіжного заходу. <p>Семінарське заняття 2.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особисте зобов'язання: порядок застосування, наслідки порушення. 2. Особиста порука: порядок і умови застосування. 3. Застосування застави як запобіжного заходу. <p>Семінарське заняття 2.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Домашній арешт: підстави, умови та порядок застосування. 2. Тримання під вартою: підстави та порядок застосування: стандарти практики Європейського суду з 	<p>Завдання для самостійної роботи</p> <p><i>I. Тестові завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хто приймає рішення про застосування запобіжного заходу? <ol style="list-style-type: none"> 1) слідчий; 2) слідчий суддя, суд; 3) прокурор; 4) слідчий з санкції прокурора 2. До кого із учасників кримінального провадження можуть застосовуватися запобіжні заходи? <ol style="list-style-type: none"> 1) до підозрюваного, обвинуваченого; 2) до потерпілого, підозрюваного; 3) до свідка, підозрюваного, обвинуваченого; 4) до всіх учасників кримінального провадження 3. Який запобіжний захід є найбільш м'яким? <ol style="list-style-type: none"> 1) особиста порука; 2) особисте зобов'язання; 3) застава; 4) домашній арешт 4. Контроль за виконанням запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання здійснює: <ol style="list-style-type: none"> 1) дільничний інспектор 2) слідчий 3) слідчий суддя 4) оперативний співробітник 5. Під час обрання запобіжного заходу у вигляді особистої поруки кількість поручителів визначає: <ol style="list-style-type: none"> 1) слідчий, прокурор

<p>прав людини.</p> <p>3. Строки тримання особи під вартою та міжнародні стандарти їх обчислення та продовження.</p> <p>Завдання для практичного заняття (4 год):</p> <p>Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти магістра ознайомлюються із запропонованими рішеннями ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів застосування запобіжних заходів.</p> <p>Практичне заняття 2.1.</p> <p>1. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ у справі «Нечипорук і Йонкало проти України» від 21 липня 2011 року та визначте конвенційний стандарт тлумачення «обґрунтованої підозри» як підстави обрання запобіжного заходу.</p> <p>2. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Девеер проти Бельгії» від 27 лютого 1980 року та визначте підхід практики ЄСПЛ до тлумачення терміну «обвинувачення» (charge).</p> <p>3. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Шабельник проти України» від 19 лютого 2009 року та визначте, що означає «матеріально-правова» та «формальна» концепція «обвинувачення», і якій надається перевага у прецедентній практиці ЄСПЛ.</p> <p>4. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Мюррей проти Сполученого Королівства» від 28 жовтня 1994 року та визначте тлумачення поняття «мінімальний критерій обґрунтованості підозри».</p> <p>Практичне заняття 2.2.</p> <p>1. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Темченко проти України» від 16 липня 2015 року та визначте конвенційний стандарт:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обґрунтування підстав обрання запобіжного заходу; – тлумачення підстав продовження тримання під вартою. <p>2. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Москаленко проти України» від 20 серпня 2010 року та</p>	<p>2) керівник органу досудового розслідування</p> <p>3) підозрюваний, обвинувачений, їх захисник, законний представник</p> <p>4) слідчий суддя, суд</p> <p>6. У разі відмови поручителем від взятих на себе зобов'язань він:</p> <p>1) заявляє клопотання про зміну запобіжного заходу у зв'язку з відмовою від взятих на себе зобов'язань</p> <p>2) забезпечує явку підозрюваного, обвинуваченого до органу досудового розслідування чи суду для вирішення питання про заміну йому запобіжного заходу на інший</p> <p>3) повідомляє слідчого про відмову від взятих на себе зобов'язань</p> <p>4) повідомляє слідчого про місце перебування підозрюваного, обвинуваченого і відмову від взятих на себе зобов'язань</p> <p>7. При вчиненні якого кримінального правопорушення може бути застосовано домашній арешт як запобіжний захід?</p> <p>1) при вчиненні злочину, за яке законом передбачено покарання у виді позбавлення волі</p> <p>2) при вчиненні кримінального проступку</p> <p>3) при вчиненні будь-якого кримінального правопорушення</p> <p>4) при вчиненні злочину</p> <p>8. Сукупний строк тримання особи під домашнім арештом НЕ може перевищувати:</p> <p>1) 2 місяців</p> <p>2) 6 місяців</p> <p>3) 12 місяців</p> <p>4) 60 днів</p> <p>9. Чи може слідчий суддя застосувати більш тяжкий запобіжний захід ніж той, який зазначений у клопотанні?</p> <p>1) так, якщо прокурор доведе всі обставини, передбачені ч. 1 ст. 194 КПК України, та в судовому засіданні заявить усне клопотання про застосування більш тяжкого запобіжного заходу</p> <p>2) не може, зазначене не передбачено КПК України</p> <p>3) так, якщо особа підозрюється у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину</p> <p>4) так, може за власною ініціативою, якщо вважатиме, що інший запобіжний захід не забезпечить запобігання ризикам, передбаченим ст. 177 КПК України</p> <p>10. Яке значення мають висновки щодо будь-яких обставин, що стосуються суті підозри, які містяться в ухвалі про застосування запобіжного заходу?</p>
--	--

	<p>визначте:</p> <ul style="list-style-type: none"> – конвенційний стандарт тлумачення наявності ризиків як підстави обрання запобіжного заходу; – підхід до характеристики «тяжкість обвинувачення» як підстава обрання тримання під вартою та тривалих строків тримання під вартою. <p>3. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Ткачов проти України» від 13 грудня 2007 року та визначте підхід практики ЄСПЛ до тлумачення термінів «відповідні» та «достатні» підстави застосування запобіжного заходу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) мають преюдиціальне значення та можуть використовуватися судом під час розгляду як цього, так і інших кримінальних проваджень 2) не мають преюдиціального значення для суду під час судового розгляду або для слідчого чи прокурора під час цього або іншого кримінального провадження 3) мають преюдиціальне значення винятково для цього кримінального провадження 4) у КПК України зазначене питання не врегульовано <p>11. Під час досудового розслідування кримінальних проступків не допускається застосування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) жодних заходів забезпечення кримінального провадження 2) жодних запобіжних заходів 3) домашнього арешту 4) арешту майна <p>12. Під час досудового розслідування кримінальних проступків застосовуються такі запобіжні заходи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) особиста порука, особисте зобов'язання 2) тримання під вартою 3) застава 4) домашній арешт <p>13. Предметом застави можуть бути:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) нерухомість 2) гроші і нерухомість 3) кошти у будь-якій валюті 4) кошти у грошовій одиниці України <p>14. Застава НЕ може бути внесена:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) комунальним підприємством 2) родичем підозрюваного, обвинуваченого 3) іноземцем 4) підозрюваним, обвинуваченим <p>15. Слідчий суддя, суд може призначити заставу в розмірі, який перевищує передбачений КПК України максимальний розмір, за умови:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) якщо про це заявляє клопотання слідчий, прокурор 2) якщо про це заявляє клопотання потерпілий 3) якщо слідчий суддя, суд встановить, що застава у зазначених у КПК межах не здатна забезпечити виконання особою, що підозрюється, обвинувачується у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину, покладених на неї обов'язків 4) якщо слідчий суддя, суд встановить, що застава у зазначених межах не відповідає розміру шкоди, завданої злочинцем <p>16. Чи може суд звернути заставу на виконання</p>
--	--	---

		<p>вироку в частині майнових стягнень?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) може у будь-якому випадку 2) може, якщо застава була внесена підозрюваним, обвинуваченим 3) може, якщо застава була внесена підозрюваним, обвинуваченим та за наявності його згоди на це 4) ні, не може <p>17. В якому випадку слідчий суддя, суд при постановленні ухвали про застосування запобіжного заходу тримання під вартою має право НЕ визначити розмір застави?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) щодо особи, яка має судимість 2) при оголошенні особі про підозру у вчиненні кількох злочинів 3) щодо злочину, вчиненого із застосуванням насильства або погрозою його застосування 4) щодо будь-якого злочину <p>18. Протягом якого часу з дня обрання застави підозрюваний, який не тримається під вартою, зобов'язаний внести кошти на відповідний рахунок та надати документ, що це підтверджує?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) негайно 2) не пізніше семи днів 3) не пізніше десяти днів 4) не пізніше п'яти днів <p>19. З якого моменту обчислюється строк тримання під вартою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) з моменту взяття під варту, а якщо взяттю під варту передувало затримання підозрюваного – з моменту затримання 2) з початку розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу тримання під вартою 3) з моменту доставлення підозрюваного до суду для розгляду клопотанням про застосування запобіжного заходу тримання під вартою 4) правильної відповіді не має <p>20. Сукупний строк тримання під вартою підозрюваного, обвинуваченого під час досудового розслідування щодо нетяжких злочинів не повинен перевищувати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2 місяці 2) 6 місяців 3) 12 місяців 4) 18 місяців <p>21. Запобіжний захід у вигляді тримання під вартою НЕ може бути застосований, окрім як:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) до раніше не судимої особи, яка підозрюється у вчиненні злочину, за який
--	--	---

		<p>законом передбачено покарання у виді позбавлення волі строк понад 5 років</p> <p>2) до раніше не судимої особи, яка підозрюється у вчиненні злочину, за який передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк понад 2 роки</p> <p>3) до раніше судимої особи, яка підозрюється у вчиненні злочину, за який передбачено покарання у виді позбавлення волі або обмеження волі</p> <p>4) до раніше судимої особи, яка підозрюється у вчиненні злочину, за який передбачено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі на строк понад 2 роки</p> <p>22. Клопотання про продовження строку тримання під вартою під час досудового розслідування слідчий, прокурор подає не пізніше ніж:</p> <p>1) за шість днів до закінчення дії попередньої ухвали про тримання під вартою</p> <p>2) за десять днів до закінчення дії попередньої ухвали про тримання під вартою</p> <p>3) за сім днів до закінчення дії попередньої ухвали про тримання під вартою</p> <p>4) за п'ять днів до закінчення дії попередньої ухвали про тримання під вартою</p> <p>23. Строк дії ухвали слідчого судді, суду про тримання під вартою або продовження строку тримання під вартою НЕ може перевищувати:</p> <p>1) тридцяти днів</p> <p>2) шістдесяти днів</p> <p>3) п'ятдесяти днів</p> <p>4) сорока п'яти днів</p> <p><i>II. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.</i></p>
<p>Тема 3. Міжнародні стандарти затримання особи у кримінальному провадженні</p>	<p>Лекція (2 год): он-лайн. Питання до семінарського заняття (4 год): Семінарське заняття 3.1:</p> <p>1. Конвенційні стандарти затримання особи у кримінальному провадженні.</p> <p>2. Підстави та процесуальний порядок затримання особи без ухвали слідчого судді, суду.</p> <p>3. Затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу.</p> <p>Семінарське заняття 3.2:</p> <p>1. Строки затримання особи за КПК</p>	<p>Завдання для самостійної роботи</p> <p>I. Тестові завдання:</p> <p>1. Строк затримання особи без ухвали слідчого судді, суду не може перевищувати:</p> <p>1) 36 годин</p> <p>2) 48 годин</p> <p>3) 72 годин</p> <p>4) 3 діб</p> <p>2. Затримана без ухвали слідчого судді, суду особа повинна бути звільнена або доставлена до суду для розгляду клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу:</p> <p>1) не пізніше 48 годин з моменту затримання</p> <p>2) не пізніше 60 годин з моменту затримання</p> <p>3) не пізніше 72 годин з моменту затримання</p>

	<p>України та відповідність їх практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>2. Гарантії забезпечення права на захист під час затримання.</p> <p>3. Міжнародні стандарти повідомлення інших осіб про затримання.</p> <p>4. Особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України.</p> <p>Завдання для практичного заняття (2 год):</p> <p>Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти магістра ознайомлюються із запропонованими рішеннями ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів затримання особи у кримінальному провадженні.</p> <p>1. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Солдатенко проти України» від 23 жовтня 2008 року та визначте судове тлумачення мети п. 4 ст. 5 Конвенції – кожен, кого позбавлено свободи внаслідок арешту або тримання під вартою, має право ініціювати провадження, в ході якого суд без зволікання встановлює законність затримання і приймає рішення про звільнення, якщо затримання є незаконним;</p> <p>2. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Харченко проти України» від 10 лютого 2011 року та визначте підхід практики ЄСПЛ до тлумачення терміну «законність затримання»;</p> <p>3. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Корбан проти України» від 4 липня 2019 року та визначте позицію суду щодо таких питань:</p> <p>- у чому полягало порушення п. 1 ст. 5 Конвенції у зв'язку з затриманням заявника 31 жовтня 2015 року та його повторним затриманням 3 листопада 2015 року?</p> <p>- чи були відповідні та достатні підстави для обґрунтування тривалого затримання заявника до 6</p>	<p>4) не пізніше 3 діб</p> <p>3. Моментом затримання особи у кримінальному провадженні є:</p> <p>1) момент, коли особа через підкорення наказу змушена залишатися поряд із уповноваженою службовою особою</p> <p>2) момент, коли особа доставлена до слідчого судді для обрання запобіжного заходу</p> <p>3) законодавством не визначено момент затримання особи</p> <p>4) момент виходу слідчого судді, суду до нарадчої кімнати під час розгляду клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу</p> <p>4. Копія протоколу про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину, надсилається:</p> <p>1) прокурору</p> <p>2) керівнику оперативного підрозділу</p> <p>3) керівнику органу досудового розслідування</p> <p>4) дільничному інспектору</p> <p>5. Про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину, уповноважена службова особа, що здійснила затримання, зобов'язана повідомити орган (установу), уповноважений законом на надання безоплатної правової допомоги:</p> <p>1) не пізніше трьох годин з моменту затримання</p> <p>2) не пізніше наступного робочого дня після затримання</p> <p>3) негайно</p> <p>4) протягом доби з моменту затримання</p> <p>6. Уповноважена службова особа, що здійснила затримання, зобов'язана надати затриманій особі можливість повідомити про своє затримання та місце перебування близьких родичів, членів сім'ї чи інших осіб за вибором цієї особи:</p> <p>1) протягом доби з моменту затримання</p> <p>2) негайно</p> <p>3) не пізніше наступного після затримання робочого дня</p> <p>4) не пізніше трьох годин з моменту затримання</p> <p>7. Протягом якого строку затримана особа на підставі ухвали слідчого судді, суду повинна бути звільнена або доставлена до слідчого судді, суду?</p> <p>1) не пізніше 48 годин з моменту затримання</p> <p>2) не пізніше 60 годин з моменту затримання</p> <p>3) не пізніше 72 годин з моменту затримання</p> <p>4) не пізніше 36 годин з моменту затримання</p> <p>8. У яких випадках ухвала про дозвіл на затримання з метою приводу НЕ втрачає законну силу:</p>
--	--	---

	<p>листопада 2015 року? – протягом якого періоду затримання має отримати оперативний судовий перегляд законності затримання?</p>	<p>1) у разі приводу підозрюваного, обвинуваченого до суду чи відкликання ухвали прокурором 2) у разі закінчення строку дії ухвали, зазначеного в ній або закінчення 6 місяців із дати постановлення ухвали, у якій не зазначено строку її дії 3) у разі добровільного з'явлення підозрюваного до слідчого судді, а обвинуваченого до суду, про що слідчий суддя, суд повідомляє прокурора 4) після оголошення підозрюваного у розшук 9. Якщо протягом визначеного в КПК строку затриманій особі не вручено вмотивованого судового рішення про тримання під вартою, то: 1) затримана особа запрошує захисника 2) затримана особа продовжує перебувати за ґратами 3) затримана особа негайно звільняється 4) правильної відповіді немає 10. Який строк затримання особи без ухвали слідчого судді, суду в умовах воєнного стану? 1) до 36 годин 2) до 48 годин 3) до 72 годин 4) до 216 годин II. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів затримання особи у кримінальному</p>
--	--	---

Індивідуальні завдання

Тема 1. Заходи забезпечення кримінального провадження та міжнародні стандарти їх застосування

Теми реферативних повідомлень:

1. Відсторонення від посади осіб, які вчинили корупційні правопорушення.
2. Тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності.
3. Реалізація засади верховенства права під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Тема 2. Застосування запобіжних заходів з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

Теми реферативних повідомлень:

1. Реалізація засади верховенства права під час застосування запобіжних заходів.
2. Обґрунтування підстав застосування запобіжних заходів.
3. Захист прав і свобод людини при застосуванні запобіжних заходів у кримінальному провадженні.
4. Оскарження тримання під вартою у судовому розгляді у аспекті європейських стандартів доступу до суду.
5. Актуальні питання застосування практики Європейського суду з прав людини під час застосування тримання під вартою як запобіжного заходу.

Тема 3. Міжнародні стандарти затримання особи у кримінальному провадженні.

Теми реферативних повідомлень:

1. Особливості затримання окремої категорії осіб.
2. «Правило Міранди»: зарубіжний досвід і перспектив впровадження в Україні.
3. Затримана особа у кримінальному процесі: проблеми визначення процесуального статусу
4. Затримання особи у Кримінальному процесуальному кодексі України: окремі питання відповідності міжнародним стандартам і практиці Європейського суду з прав людини.

Основні інформаційні джерела

1. Кримінальний процес : підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 780 с.
2. Кримінальний процес. Ч. 1: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 532 с.
3. Кримінальний процес: підручник / кол. авт.; кер. авт. кол. В.М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. У 2-х ч. Ч. 1. Досудове провадження. Дніпро: ДДУВС, 2022. 544 с.
4. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С.В. Ківалова та М.С. Цуцкідзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.
5. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях : навч. посіб. / авт. кол.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. Т. Г. Фоміної. Харків: ХНУВС, 2021. 300 с.
6. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. [21-ше вид., допов. і перероб.]. Київ : Алерта, 2024. 1060 с.
7. Удалова Л. Д., Азаров Ю. І., Макаров М. А. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 432 с.
8. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Загальна частина: Пашковський М.І., Крапивін Є.О., Яворська В.В., та ін. Київ, 2023. 110 с.
9. Офіційний веб-портал парламенту України (<https://www.rada.gov.ua/>)
10. Єдиний державний реєстр судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua/>)

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

- мультимедійний проектор, персональний комп'ютер /ноутбук/планшет;
- відповідне програмне забезпечення, яке застосовується до платформи, що використовуються в освітньому процесі НАВС (ZOOM та ін.).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів, оцінюються на нижчий бал. Перескладання відбувається із дозволу науково-педагогічного працівника за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом.

Політика зарахування результатів неформальної освіти:

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

https://okop.naiiu.kiev.ua/assets/files/example3/regl_zab_yak.pdf

https://www.naiiu.kiev.ua/files/dobrochesnist/polozh_26072019.pdf

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт												Підсумковий контроль залік	Підсумкова кількість балів	
<i>max 60%</i>												<i>max 40%</i>	<i>max 100%</i>	
Т. 1				Т. 2					Т. 3			Самост. робота	Залік	
1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	Загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	Непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59		Fx	необхідне перескладання
1-34	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Завідувач кафедри кримінального процесу НАВС
кандидат юридичних наук, доцент

Оксана ХАБЛО

Професор кафедри кримінального процесу НАВС
кандидат юридичних наук, доцент

Ольга КУБАРЄВА

Силабус схвалено на засіданні кафедри кримінального процесу протокол від 05.09.2024 року № 2.

Завідувач кафедри кримінального процесу НАВС
кандидат юридичних наук, доцент

Оксана ХАБЛО